

СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРЕДЛОГ ЗА ДОДЕЛУ ЗВАЊА ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС ПРОФ. ДР ВЕСНИ ДИМИТРИЈЕВИЋ – ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЕБНИХ ЗАСЛУГА И ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА

А. Биографски подаци

Проф. др Весна Димитријевић рођена је 1957. године у Београду. Студије археологије уписала је 1975. године на Филозофском факултету Универзитета у Београду, а већ наредне године уписала је и студије на Рударско-геолошком факултету, смер Регионална геологија и палеонтологија. Од најранијих фаза академског образовања развија јединствен интердисциплинарни профил, истовремено се бавећи археологијом и палеонтологијом — опредељење које је трајно одредило њен научни и наставни рад. Дипломирала је археологију 1981. године, а 1983. године и палеонтологију на Рударско-геолошком факултету, где је наставила постдипломске и докторске студије. Магистарски рад „*Квартарни сисари Смолућке пећине*“ одбранила је 1988. године, а докторску дисертацију „*Горњоплеистоценски сисари из пећинских наслага Србије*“ 1995. године на Рударско-геолошком факултету Универзитета у Београду.

Након завршетка студија запошљава се на Рударско-геолошком факултету Универзитета у Београду, где је бирана у сва наставна звања, од асистента до редовног професора. Од 2007. године наставља рад на Филозофском факултету Универзитета у Београду, Одељење за археологију, при чему је у периоду 2003–2009. године истовремено изводила наставу на оба факултета, а учествовала је и у настави на докторским студијама Биолошког факултета. Радни однос јој је продужен након навршене 65. године живота, а у пензију одлази јуна 2025. године.

Током више деценија научног рада руководила је палеонтолошким рекогносцирањима и ископавањима пећина у Србији, студентском теренском праксом у Петничкој пећини, као и истраживањем налазишта Трлица — јединог до сада познатог налазишта доњег плеистоцена у Србији и Црној Гори. Посебно значајан сегмент њеног рада представљају археозоолошка истраживања бројних палеолитских, мезолитских и неолитских локалитета, којима је поставила темеље систематског проучавања животињских остатака у археолошком контексту. Увођењем археозоологије у наставни програм студија археологије на Филозофском факултету и систематским

образовањем кадрова из ове области, утемељила је ову значајну научну дисциплину у Републици Србији.

У научноистраживачке пројекте укључена је од студентских дана, а од 1986. године непрекидно је ангажована на националним пројектима које финансирају надлежна министарства Републике Србије. Истовремено је учествовала у бројним међународним пројектима и остварила запажену међународну сарадњу, чиме је допринела видљивости и угледу Универзитета у Београду у европском и светском научном простору.

Поред научног и наставног рада, проф. др Весна Димитријевић је дала изузетан допринос институционалном развоју Универзитета у Београду. Обављала је дужности шефа Департмана за палеонтологију на Рударско-геолошком факултету, управника Одељења за археологију, декана Филозофског факултета (2009–2012), председника Већа групације за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду (2012–2015), као и члана Сената Универзитета у Београду (2009–2015). Била је и управник Лабораторије за биоархеологију, чијем је оснивању и развоју дала пресудан допринос.

Целокупан научни, наставни и институционални рад проф. др Весне Димитријевић представља трајну вредност и чврст темељ развоја биоархеологије и археозоологије у Србији, као и значајан део научног наслеђа Универзитета у Београду.

Б. Научно-истраживачка делатност

Научни рад проф. др Весне Димитријевић преваходно је усмерен на палеонтологију и археозоологију сисара, са посебним акцентом на проучавање људско-животињских односа, животиња и различитих аспеката њиховог значаја у праисторији. Проф. Димитријевић је ауторка 132 публикације, од чега бисмо истакли ауторство у 45 радова у врхунским међународним часописима са JCR и WoS цитатних листа, 16 радова у домаћим часописима националног значаја, 28 радова у националним часописима, а ауторка је и четири монографије, као и 20 радова у различитим домаћим и међународним монографским студијама и зборницима радова. Према подацима базе података *Scopus*, радови у индексираним часописима цитирани су 917 пута са h индексом 18, док су према подацима базе података *Google Scholar*, радови цитирани 2321 пута са h индексом 31.

Пројектне активности проф. др Весне Димитријевић у првим периодима њене каријере, када је била запослена на Рударско геолошком факултету, повезане су са пионирским палеонтолошким и

геолошким истраживањима на тлу Србије. У том периоду руководила је пројектом *Пећински квартар Србије* (1988-1993), Републички фонд за геолошка истраживања. Такође, руководила је палеонтолошким истраживањима на локалитету Трлица код Пљеваља 1988, 1990, и 2001 године, Републички фонд за геолошка истраживања. У пројектне активности ране фазе каријере спадају и бројни пројекти на којима је учествовала као истраживач: *Геолошка проучавања литосфере Србије* (1996-2000); *Paleogeographic and paleoecologic evolution of Paratethys basins during Neogene and their correlation to the global scale* (1992-1997 IGCP 329); *Основна геолошка проучавања литосфере Србије* (1991-1995); *Геологија шире околине Београда* (1983-1984;1986-1990); *Palaeohydrological changes in temperate belt in the last 15000 years* (1982-1987 IGCP 158). Наставак каријере на Филозофском факултету у Београду, на Одељењу за археологију, усмерио је пројектне активности ка археолошким, археозоолошким и биоархеолошким пројектима. Осим врхунских научних резултата, активности проф. др Весна Димитријевић на пројектима довеле су и до наставка рада на утемељењу нових научних дисциплина у Србији и до развоја научних кадрова, који пре њеног ангажовања нису постојали. Професорка Димитријевић је била руководилац потпројекта *Земљордња и сточарство*, у оквиру пројекта *Биоархеологија древне Европе: људи, животиње и биљке у праисторији Србије*, руководилац проф. др Софија Стефановић (евиденциони број III 47001), који је финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011-2020). Такође руководила је и потпројектом *PREHISTORIC NUTRITION: Nutritional value of food: evidence from animal bones*, у оквиру првог пројекта из Србије чију реализацију је подржао Европски истраживачки савет (2015-2021) *BIRTH: Births, mothers and babies: prehistoric fertility in the Balkans between 10000-5000 BC*, руководилац проф. др Софија Стефановић (Број. уговора 640557). Руководила је и радним пакетом „Палеоекономија“ (WP2 Palaeoeconomy), у оквиру пројекта *NEEMO - Neanderthals and early modern human interactions in the Central Balkans*, Финансиран од стране Фонда за науку Републике Србије (Број уговора 7746827) (2022-2025), руководилац пројекта проф. др Душан Михаиловић. Била је и руководилац (заједно са др Душаном Борићем) на међународном пројекту *The Mesolithic-Neolithic transition at Lepenski Vir and Vlasac: dating architectural changes and the introduction of pottery and domesticates*, (2005-2007), Research Laboratory for Archaeology and the History of Art, Oxford. Проф. др Весна Димитријевић учествовала је и као сарадник на великом броју домаћих и међународних пројеката, попут: *Транзициони процеси у неолиту ЈИ Европе* (2006–2010), пројекат бр. 147011, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (руководилац проф. др Ненад Тасић); *Култура Лепенског Вира: културни процеси и трансформације у периоду од IX до VI миленијума пре н.е.* (2006–2010), пројекат бр. 147009, Министарство науке Републике Србије (руководилац др Славиша Перић); *Праисторија североисточне Србије: археолошко рекогносцирање и ископавање* (2004–2009),

Универзитет у Кембриџу и Филозофски факултет; *Biotic response to environmental change: the evolution, ecology and biogeography of the Suiformes, Proboscidea and Tapiridae during the Mid-Miocene Climatic Optimum and Crisis* (2004–2007), Museo Nacional de Ciencias Naturales (MNCN), Мадрид, Шпанија; *Винчанска култура у неолиту ЈИ Европе: контекст, сировине, комуникације* (2001–2004), пројекат бр. 1259, Министарство за науку Републике Србије; *Култура Лепенског Вири: културни процеси и трансформације између IX и VI миленијума пре н.е.* (2001–2004), пројекат бр. 1801; *Станишта у природним заклонима у палеолиту и мезолиту централног Балкана* (2000–2004), пројекат бр. 1652, Министарство науке Републике Србије; Археолошка истраживања на локалитету Бело брдо – Винча (1997–2007), руководилац археозоолошких истраживања.

Током своје научне каријере, проф. др Весна Димитријевић боравила је на неколико стручних боравака у иностранству. Године 2001. остварила је стручни боравак на Универзитету у Хелсинкију (Finnish Museum of Natural History – Zoological Museum University of Helsinki), где се бавила компаративном анализом плеистоценских коња. Наредне године остварила је студијски боравак на ископавањима неолитског налазишта Чаталхујук у Турској (Çatalhöyük Research Project), где се упознала са методологијом рада на великим археофауналним скуповима, а стечена искуства пренела је у домаћу археозоолошку струку. Године 2006. боравила је у Националном музеју природних наука у Мадриду (Museo Nacional de Ciencias Naturales), где је радила на компаративној анализи доњеплеистоценских сисара. Стручни боравак 2007. године у Археолошком музеју Македоније у Скопљу био је посвећен анализи животињских костију са палеолитског налазишта Здуње. У периоду од 2016. до 2018. године сарађивала је са више музејских установа у Северној Македонији, укључујући Градски музеј Скопље, Музеј града Штипа, Завод и музеј Прилепа, као и Музеј Битола, где је спровођена анализа археофауне са неолитских налазишта.

Проф. Весна Димитријевић препозната је као један од водећих стручњака у области археомалакологије, као и археозоологије палеолита, мезолита и неолита у региону, али и шире, а у својој богатој међународној каријери учествовала је на преко 50 међународних конференција. Члан је Одбора за крас и спелеологију Српске академије наука и уметности од 1991. године, као и релевантних домаћих и међународних стручних удружења из области археологије, палеонтологије и археозоологије. За врхунски научни допринос у области палеонтологије добитница је награде „Јован Жујовић“ за 2000. годину.

Анализа научног доприноса проф. др Весне Димитријевић

Јединствено образовање проф. др Весне Димитријевић у палеонтологији и археологији обликовало је изузетну и препознатљиву научну личност. Обједињујући ова два поља, она је међу првима у српској науци препознала значај систематског проучавања биолошких остатака са археолошких локалитета као кључног извора за разумевање односа човека и животне средине у прошлости. Њен рад има пионирску улогу у успостављању биоархеолошког приступа, а допринос развоју и институционализацији археозоологије у Србији може се сматрати утемељујућим.

Ране фазе каријере обележила су **систематска палеонтолошка истраживања плеистоценске фауне Балкана**, пре свега сисара из пећинских наслага Србије и Црне Горе. Њен рад на идентификацији, ревизији и интерпретацији фаунистичких скупова омогућио је прецизније датовање наслага, реконструкцију климатских и еколошких услова и боље разумевање динамике фаунистичких промена током плеистоцена. Значајно је напоменути да је по први пут установила присуство већег броја врста ситних (бубоједа, глодара и слепих мишева) и крупних (месождера, коња, носорога, цервида, бовида и др.) сисара у плеистоцену централног Балкана. Посебан допринос огледа се у коауторству при опису три нове врсте сисара доњоплеистоценске старости (*Megalovis balcanicus*, *Soergelia intermedia* и *Eucladoceros montenegrensis*) и једног новог рода и врсте миоценске птице (*Myodites serbicus*), чиме је унапређено познавање биостратиграфије Балкана. Проф. др Димитријевић је у региону прва доследно применом **тафономске анализе** и методе влажног просејавања трајно унапредила методологију пећинских истраживања, стварајући научни оквир за каснија археолошка открића, укључујући и значајне налазе хоминина.

У области **археозологије палеолита**, проф. др Димитријевић је систематски интегрисала анализу животињских остатака у археолошку интерпретацију, чинећи археофауналне налазе кључним извором података за разумевање настанка налазишта, услова животне средине и односа човека и животиња. Њена истраживања мезолитских и неолитских налазишта концентрисана су на **транзицију између ова два периода и ране фазе припитомљавања животиња**, откривајући промене у стратегијама исхране, структури привреде и постепеној трансформацији односа људи и животиња. Ова истраживања су не само веома цитирана већ и препозната као изузетно значајна у међународној заједници због доприноса бољем разумевању процеса неолитизације у ширем европском контексту.

Посебно место заузимају истраживања у оквиру **археомалакологије**, која су проширила домет археолошких интерпретација ка социјалним праксама, симболици и мрежама размене љуштурса копнених и морских мекушаца, укључујући и фосилне примерке. Поред сисара, она је допринела и развоју археозоологије других група кичмењака, менторством дипломских и докторских радова, као

и кроз међународне публикације о птицама и рибама, постављајући темеље за специјализоване поддисциплине као што су **археоихтиологија и истраживања авифауне**.

Иако је већина њених истраживања усмерена на праисторијске периоде, проф. др Димитријевић је активно подстицала и **утемељење археозологије историјског периода**, менторишући докторске дисертације о људско-животињским односима у римском и касноантичком периоду. Укупно, њен научни рад поставио је стандарде методологије, интерпретације и наставничког утицаја који трајно обликују археозологију и биоархеологију на Универзитету у Београду и шире.

Списак публикација проф. др Весне Димитријевић

I Оригинални радови у међународним часописима реферисаним у међународним цитатним базама (JCR, WoS)

45 радова, од којих је на 7 радова водећи аутор:

1. Forsten, A. and **Dimitrijević, V.** 1995. The Paleolithic horses (genus *Equus*) from Risovaca, Arandjelovac, Serbia. *Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie. Abhandlungen* 196(3): 395-409. DOI: [10.1127/njgpa/196/1995/395](https://doi.org/10.1127/njgpa/196/1995/395)
2. **Dimitrijević, V.** 2000. The Lepenski Vir fauna: bones in houses and between houses. *Documenta Praehistorica* XXVII: 101-117. <http://arheologija.ff.uni-lj.si/documenta/v27.html>
3. Brunet-Lecomte, P., Montuire, S. and **Dimitrijević, V.** 2001. The Pleistocene subterranean voles *Terricola* (Rodentia) of Serbia and Montenegro. *Paläontologische Zeitschrift* 75: 189-196. <https://doi.org/10.1007/BF02988012>
4. **Dimitrijević, V.** and Tripković, B. *Spondylus* and *Glycymeris* bracelets: trade reflections at Neolithic Vinča - Belo Brdo. *Documenta Praehistorica* XXXIII: 237-252. <http://arheologija.ff.uni-lj.si/documenta/v33.html>
5. Crégut-Bonnouire, E. and **Dimitrijević, V.** 2006. *Megalovis balcanicus* sp. nov. and *Soergelia intermedia* sp. nov. (Mammalia, Bovidae, Caprinae), new Ovibovini from the Early Pleistocene of Europe. *Revue de Paleobiologie* 25(2): 723-773. (M22)
6. Borić, D. and **Dimitrijević, V.** 2007. When did the 'Neolithic package' reach Lepenski Vir? Radiometric and faunal evidence. *Documenta Praehistorica* XXXIV: 53-72. <http://arheologija.ff.uni-lj.si/documenta/v34.html>
7. Borić, D., French, C. and **Dimitrijević, V.** 2008. Vlasac revisited: formation processes, stratigraphy and dating. *Documenta Praehistorica* XXXV: 261-287. <http://arheologija.ff.uni-lj.si/documenta/v35.html>
8. Roksandić, M., Mihailović, D., Mercier, N., **Dimitrijević, V.**, Morley, M.W., Rakočević, Z., Mihailović, B., Guibert, P. and Babb, J. 2011. A human mandible (BH-1) from the Pleistocene deposits of Mala Balanica cave (Sićevo Gorge, Niš, Serbia). *Journal of Human Evolution* 61(2): 186-196. <https://doi.org/10.1016/j.jhevol.2011.03.003> (M21a+)
9. Lister, A.M., **Dimitrijević, V.**, Marković, Z., Knežević, S. and Mol, D. 2012. A skeleton of 'steppe' mammoth (*Mammuthus trogontherii* (Pohlig)) from Drmno, near Kostolac, Serbia. *Quaternary International* 276-277: 129-144. <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2012.03.021> (M21)
10. **Dimitrijević, V.**, Dulić, I.A. and Cvetković, N.J. 2014. The Janda cavity at Fruška Gora, the first cave assemblage from the southeast Pannonian lowland (Vojvodina, Serbia). *Quaternary International* 339-340: 97-111. <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2013.06.005> (M21)
11. Borić, D., French, C.A.I., Stefanović, S., **Dimitrijević, V.**, Cristiani, E., Gurova, M., Antonović, D., Allue, E. and Filipović, D. 2014. Late Mesolithic lifeways and deathways at Vlasac (Serbia). *Journal of Field Archaeology* 39(1): 4-31. <http://dx.doi.org/10.1179/0093469013Z.00000000070> (M22)
12. Cvetković, N. and **Dimitrijević, V.** 2014. Cave bears (Carnivora, Ursidae) from the Middle and Late Pleistocene of Serbia: A revision. *Quaternary International* 339-340: 197-208. <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2013.10.045> (M21)

13. **Dimitrijević, V.** and Vuković, S. 2015. Was the Dog Locally Domesticated in the Danube Gorges? Morphometric Study of Dog Cranial Remains from Four Mesolithic-Early Neolithic Archaeological Sites by Comparison with Contemporary Wolves. *International Journal of Osteoarchaeology* 25 (1): 1-30. <https://doi.org/10.1002/oa.2260> (M21)
14. Bonsall, C., Vasić, R., Boroneant, A., Roksandić, M., Soficaru, A., McSweeney, K., Evatt, A., Agurauja, U., Pickard, C., **Dimitrijević, V.**, Higham, T., Hamilton, D. and Cook, G. 2015. New AMS ¹⁴C dates for human remains from stone age sites in the Iron Gates reach of the Danube, Southeast Europe. *Radiocarbon* 57(1): 33-46. http://dx.doi.org/10.2458/azu_rc.57.18188 (M21a)
15. van der Made, J. and **Dimitrijević, V.** 2015. *Eucladoceros montenegrensis* n. sp and other Cervidae from the Lower Pleistocene of Trlica (Montenegro). *Quaternary International* 389: 90-118. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2015.02.058> (M21)
16. **Dimitrijević, V.**, Mrđić, N., Korać, M., Chu, S., Kostić, D., Jovčić, M. and Blackwell, B.A.B. 2015. The latest steppe mammoths (*Mammuthus trogontherii* (Pohlig)) and associated fauna on the Late Middle Pleistocene steppe at Nosak, Kostolac Basin, Northeastern Serbia. *Quaternary International* 379: 14-27. <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2015.06.025> (M21)
17. Muttoni, G., Scardia, G., **Dimitrijević, V.**, Kent, D., Monesi, E., Mrđić, N. and Korać, M. 2015. Age of *Mammuthus trogontherii* from Kostolac, Serbia, and the entry of megaherbivores into Europe during the Late Matuyama climate revolution. *Quaternary Research* 84 (3): 439-447. <http://dx.doi.org/10.1016/j.yqres.2015.09.001> (M21)
18. Cristiani, E., **Dimitrijević, V.** and Vitezović, S. 2016. Fishing with lure hooks at the Late Neolithic site of Vinča - Belo Brdo, Serbia. *Journal of Archaeological Science* 65: 134-147. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jas.2015.11.005> (M21a)
19. Bello, S.M., Wallduck, R., **Dimitrijević, V.**, Živaljević, I. and Stringer, C.B. 2016. Cannibalism versus funerary defleshing and disarticulation after a period of decay: comparisons of bone modifications from four prehistoric sites. *American Journal of Physical Anthropology* 161: 722-743. <http://dx.doi.org/10.1002/ajpa.23079> (M21a)
20. **Dimitrijević, V.**, Živaljević, I. and Stefanović, S. 2016. Becoming sedentary? The seasonality of food resource exploitation in the Mesolithic-Neolithic Danube Gorges. *Documenta Praehistorica* XLIII: 103-122. <http://dx.doi.org/10.4312/dp.43.4> (M22)
21. Tripković, B., **Dimitrijević, V.** and Rajković, D. 2016. Marine shell hoard from the Late Neolithic site of Čepin-Ovčara (Slavonia, Croatia). *Documenta Praehistorica* XLIII: 343-362. <http://dx.doi.org/10.4312/dp.43.17> (M22)
22. Majkić, A., d'Errico, F., Milošević, S., Mihailović, D. and **Dimitrijević, V.** 2018. Sequential Incisions on a Cave Bear Bone from the Middle Paleolithic of Pešturina Cave, Serbia. *Journal of Archaeological Method and Theory* 25(1): 69-116. <https://doi.org/10.1007/s10816-017-9331-5> (M21a)
23. Borić, D., Higham, T., Cristiani, E., **Dimitrijević, V.**, Nehlich, O., Griffiths, S., Alexander, C., Mihailovc, B., Filipović, D., Allue, E. and Buckley, M. 2018. High-Resolution AMS Dating of Architecture, Boulder Artworks and the Transition to Farming at Lepenski Vir. *Scientific Reports* 8: 14221. <http://dx.doi.org/10.1038/s41598-018-31884-7> (M21a)
24. Jovanović, J., de Bechedelievre, C., Stefanović, S., Živaljević, I., **Dimitrijević, V.** and Goude, G. 2019. Last hunters-first farmers: new insight into subsistence strategies in the Central Balkans through multi-isotopic analysis. *Archaeological and Anthropological Sciences* 11: 3279-3298. <http://dx.doi.org/10.1007/s12520-018-0744-1> (M21a)
25. Frantz, L.A.F., Haile, J., Lin, A.T., ... **Dimitrijević, V.**, ... and Larson, G. 2019. Ancient pigs reveal a near-complete genomic turnover following their introduction to Europe. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* 116(35): 17231-17238. <http://dx.doi.org/10.1073/pnas.1901169116> (M21a)
26. Gretzinger, J., Molak, M., Reiter, E., Pfrengle, S., Urban, C., Neukamm, J., Blant, M., Conard, N.J., Cupillard, C., **Dimitrijević, V.**, Drucker, D.G., Hofman-Kamińska, E., Kowalczyk, R., Krajcarz, M.T., Krajcarz, M., Münzel, S.C., Peresani, M., Romandini, M., Rufí, I., Soler, J., Terlato, G., Krause, J., Bocherens, H. and Schuenemann, V.J. 2019. Large-scale mitogenomic analysis of the phylogeography of the Late Pleistocene cave bear. *Scientific Reports* 9: 10700. <http://dx.doi.org/10.1038/s41598-019-47073-z> (M21)
27. Stefanović, S., Petrović, B., Porčić, M., Penezić, K., Pendić, J., **Dimitrijević, V.**, Živaljević, I., Vuković, S., Jovanović, J., Kojić, S., Starović, A. and Blagojević, T. 2019. Bone spoons for prehistoric babies: Detection

- of human teeth marks on the Neolithic artefacts from the site Grad-Starčevo (Serbia). *PLoS One* 14(12): e0225713. <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0225713> (M21)
28. Stojanovski, D., Živaljević, I., **Dimitrijević, V.**, Dunne, J., Evershed, R.P., Balasse, M., Dowle, A., Hendy, J., McGrath, K., Fischer, R., Speller, C., Jovanović, J., Casanova, E., Knowles, T., Balj, L., Naumov, G., Putica, A., Starović, A. and Stefanović, S. 2020. Living off the land: Terrestrial-based diet and dairying in the farming communities of the Neolithic Balkans. *PLoS One* 15(8): e0237608. <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0237608> (M21)
 29. Niedzialkowska, M., Doan, K., Gorny, M., Sykut, M., Stefaniak, K., Piotrowska, N., Jedrzejska, B., Ridush, B., Pawelczyk, S., Mackiewicz, P., Schmoelcke, U., Kosintsev, P., Makowiecki, D., Charniauski, M., Krasnodebski, D., Rannamae, E., Saarma, U., Arakelyan, M., Manaseryan, N., Titov, V.V., Hulva, P., Balasescu, A., Fyfe, R., Woodbridge, J., Trantalidou, K., **Dimitrijević, V.**, Kovalchuk, O., Wilczynski, J., Obada, T., Lipecki, G., Arabey, A. and Stanković, A. 2021. Winter temperature and forest cover have shaped red deer distribution in Europe and the Ural Mountains since the Late Pleistocene. *Journal of Biogeography* 48(1): 147-159. <http://dx.doi.org/10.1111/jbi.13989> (M21)
 30. Živaljević, I., **Dimitrijević, V.**, Jovanović, J., Blagojević, T., Pendić, J., Putica, A., Uzelac, V., Bulatović, J., Spasić, M., Jončić, N., Penezić, K., Anđelić, D., Bajčeta, M. and Stefanović, S. 2021. Revealing the "hidden" Pannonian and Central Balkan Mesolithic: new radiocarbon evidence from Serbia. *Quaternary International* 574: 52-67. <http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2020.11.043> (M22)
 31. **Dimitrijević, V.**, Naumov, G., Fidanoski, Lj. and Stefanović, S. A string of marine shell beads from the Neolithic site of Vršnik (Tarinci, Ovče pole), and other marine shell ornaments in the Neolithic of North Macedonia. 2021. *Anthropozoologica* 56 (4): 57-70. <http://dx.doi.org/10.5252/anthropozoologica2021v56a4> (M22)
 32. Balasse, M., Gillis, R., Živaljević, I., Berthon, R., Kovacicova, L., Fiorillo, D., Arbogast, R., Balasescu, A., Brehard, S., Nyerges, E.A., **Dimitrijević, V.**, Banffy, E., Domboroczki, L., Marciniak, A., Oross, K., Vostrovskaya, I., Roffet-Salque, M., Stefanović, S. and Ivanova, M. 2021. Seasonal calving in European Prehistoric cattle and its impacts on milk availability and cheese-making. *Scientific Reports* 11: 8185. <http://dx.doi.org/10.1038/s41598-021-87674-1> (M21a)
 33. Borić, D., Cristiani, E., Hopkins, R., Schwenninger, J.-L., Gerometta, K., French, C.A.I., Mutri, G., Calić, J., **Dimitrijević, V.**, Marin-Arroyo, A.B., Jones, J.R., Stevens, R., Masciana, A., Uno, K., Richter, K.K., Antonović, D., Wehr, K., Lane, C. and White, D. 2021. Neanderthals on the Lower Danube: Middle Palaeolithic evidence in the Danube Gorges of the Balkans. *Journal of Quaternary Science* 37(2): 142-180. <http://dx.doi.org/10.1002/jqs.3354> (M22)
 34. Naumov, G., Mitkoski, A., Talevski, H., Anvari, J., Przybyła, M., Stojanovski, D., Antolín, F., Sabanov, A., Živaljević, I., **Dimitrijević, V.**, Gibaja, J., Mazzucco, N., Milevski, G., Dumurđanov, N., Pendić, J., Blažeska, Z. and Stefanović, S. 2021. The Early Neolithic tell of Vrbjanska Čuka in Pelagonia. *Praehistorische Zeitschrift* 96(2): 345-381. <https://doi.org/10.1515/pz-2021-0007> (M21)
 35. Doan, K., Niedzialkowska, M., Stefaniak, K., ... **Dimitrijević, V.**, ... and Stanković, A. 2022. Phylogenetics and phylogeography of red deer mtDNA lineages during the last 50 000 years in Eurasia. *Zoological Journal of the Linnean Society* 194: 431-456. <https://doi.org/10.1093/zoolinnean/zlab025> (M21a+)
 36. Stiner, M.C., **Dimitrijević, V.**, Mihailović, D. and Kuhn, S.L. 2022. Velika Pećina: Zooarchaeology, taphonomy and technology of a LGM Upper Paleolithic site in the central Balkans (Serbia). *Journal of Archaeological Science: Reports* 41: 103328. <https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2021.103328> (M21a)
 37. Crégut, E. and **Dimitrijević, V.** New insights on Carnivora (Mammalia) from Trlica (Pljevlja, Montenegro). 2022. *Revue de Paleobiologie* 41(2): 281-311. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6858375> (M22)
 38. Mihailović, D., Kuhn, S., Bogičević, K., **Dimitrijević, V.**, Marín-Arroyo, A., Marković, J., Mercier, N., Mihailović, B., Morley, M., Radović, P., Rink, W., Plavšić, S. and Roksandić, M. 2022. Connections between the Levant and the Balkans in the late Middle Pleistocene: Archaeological findings from Velika and Mala Balanica Caves (Serbia). *Journal of Human Evolution* 163: 1-17. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jhevol.2021.103138>. (M21a+)
 39. Krajcarz, M., Krajcarz, M.T., Baca, M., Golubiński, M., Bielichová, Z., Bulatović, J., Csippán, P., **Dimitrijević, V.**, Kysely, R., Makowiecki, D., Marciszak, A., Marković, N., Mladenović, M., Van Neer, W., Obada, T., Živaljević, I., Bulatović, A., Ivanišević, V., Pop-Lazić, S., Mihailović, D., Ostasz, A., Penezić, K., Tasić, N., Špehar, P., Wilczyński, J. and Popović, D. 2022. The history of the domestic cat in Central Europe. *Antiquity* 96(390): 1628-1633. <https://doi.org/10.15184/aqy.2022.128> (M21a)
 40. Ochando, J., Carrión, J., Magri, D., Marín-Arroyo, A., Di Rita, F., Munuera, M., Michelangeli, F., Amorós, G., Milošević, S., Bogičević, K., **Dimitrijević, V.**, Nenadić, D., Roksandić, M. and Mihailović, D. 2024.

- Balkan Neanderthals: The Late Pleistocene palaeoecological sequence of Pešturina Cave (Niš, Serbia). *Quaternary Science Reviews* 330: 108600. <https://doi.org/10.1016/j.quascirev.2024.108600> (M21)
41. Mihailović, D., Živaljević, I., **Dimitrijević, V.**, Dragosavac, S., Pajović, D., Petrović, A., Bogičević, K., Đurić, D., Đurović, M., Kuhn, S. and Roksandić, M. 2024. First insights into the Mesolithic settlement of Southern Serbia: Excavation of the Pešterija Cave in the Ponišavlje Region. *Documenta Praehistorica* 51: 60-87. <https://doi.org/10.4312/dp.51.7> (M22)
 42. Milošević, S., Boev, Z., **Dimitrijević, V.** and Mihailović, D. 2025. Early Fowlers of Europe: evidence for bird exploitation during MIS 8/7 from Velika Balanica cave (Serbia). *Quaternary International* 738: 109868. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2025.109868> (M22)
 43. Milošević, S., **Dimitrijević, V.**, Marín-Arroyo, A.B., Plavšić-Gogić, S. and Mihailović, D. 2025. Masters on the matters of ecology: Novelties in the early Neanderthal ungulate procurement and palaeoecology from MIS8/7 record of the Velika Balanica cave (Serbia). *Quaternary Science Reviews* 368: 109554. <https://doi.org/10.1016/j.quascirev.2025.109554> (M21)
 44. Duñó-Iglesias, P., Ramírez-Pedraza, I., Rivals, F., Mirea, I., Faur, L., Vlaicu, M., Obadă, T., Croitor, R., Pascari, V., Spassov, N., Gospodinov, M., **Dimitrijević, V.**, Alaburić, S., Bogičević, K., Stefanović, I. and Robu, M. 2025. Dental microwear of cave bear (*Ursus spelaeus*) reveals locally adapted foraging strategies in South-Eastern Europe during late MIS 3. *Palaeogeography Palaeoclimatology Palaeoecology* 667: 113200. <https://doi.org/10.1016/j.palaeo.2025.113200>. (M21a+)
 45. Marsh, W. A., Scarsbrook, L., Yüncü, E., Hodgson, L., Lin, A. T., De Iorio, M., Thalmann, O., Thomas, M. G., Goor, M., Bergström, A., Nosedá, A., Amiri, S., Biglari, F., Borić, D., Bougiouri, K., Carmagnini, A., Gianni, M., Higham, T., Lebrasseur, O., Linderholm, A., Mannino, M. A., Middleton, C., Mustafaoğlu, G., Perri, A., Peters, J., Richards, M., Saritaş, Ö., Skoglund, P., Stevens, R. E., Stringer, C., Tabbada, K., Talbot, H. M., Van Der Sluis, L. G., Bello, S. M., **Dimitrijević, V.**, Martin, L., Mashkour, M., Parfitt, S. A., Vukovic, S., Brace, S., Craig, O. E., Baird, D., Charlton, S., Larson, G., Barnes, I. and Frantz, L. a. F. 2026. Dogs were widely distributed across western Eurasia during the Palaeolithic. *Nature*. 651: 995-1003. (M21a+)

II Оригинални радови у националним часописима међународног значаја

16 радова, од којих је на 10 први аутор:

1. **Dimitrijević, V.** 1988. Prvi nalazak stepske zviždare – *Ochotona pusilla* (Pallas) (Lagomorpha, Mammalia) u Srbiji. *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 51: 379-389.
2. **Dimitrijević, V.** and Knežević, S. 1988. O nalasku *Procapreolus cf. loczyi* (Pohlig) u pontu Ćirikovca (Kostolac, Srbija). *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 52: 399-407.
3. **Dimitrijević, V.** 1993. Results of Investigating Vertebrate Fauna from the Paleolithic Habitat of Smolučka Cave near Novi Pazar. *Starinar* 42: 9-17.
4. Gržetić, I., **Dimitrijević, V.**, Brčeski, I., Karanović, Lj. and Krajnović, D. 1993. Fizičko-hemijska interpretacija procesa fosilizacije ostataka sisara sa lokaliteta Trlica kod Pljevalja (Jugoslavija). *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 57(1): 193-213.
5. **Dimitrijević, V.** and Knežević, S. 1996. Leptobos (Bovidae, Mammalia) iz “paludinskih slojeva” kod Čortanovaca (Srem): neobična pojava nepravilnog trošenja zuba. *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 60(2): 219-228.
6. Kostić, N. and **Dimitrijević, V.** 1996. Kvartarni sedimenti Petničke pećine (zapadna Srbija). *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 60(1): 137-146.
7. Codrea, V. and **Dimitrijević, V.** 1997. *Stephanorhynchus cf. hundsheimensis* (Toula) (Rhinocerotidae, Mammalia) iz Trlice kod Pljevalja (Crna Gora). *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 61(2): 161-177.
8. **Dimitrijević, V.**, Gál, E. and Kessler, E. 2000. The bird fauna from the Epigravettian site of Thévenin ki Krš near Berane (NE Montenegro). *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 63: 107-118.
9. **Dimitrijević, V.**, Čalić-Ljubojević, P.J. and Bogičević, K. 2002. Cave Bear (*Ursus Spelaeus* Rosenmüller & Heinroth) Males' Den from Velika pećina in Duboka near Kučevo (Eastern Serbia). *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 64: 153-165.
10. **Dimitrijević, V.** and Tripković, B. 2003. New Spondylus findings at Vinča – Belo Brdo: 1998-2001 campaigns and regional approach to problem. *Starinar* 52: 47-62. <https://doi.org/10.2298/STA0252047D>
11. Forsten, A. and **Dimitrijević, V.** 2004. Pleistocene horses (genus *Equus*) in the Central Balkans. *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 65: 55-75.

12. **Dimitrijević, V.** 2006. Vertebrate fauna of Vinča - Belo Brdo: Excavation campaigns 1998-2003. *Starinar* 56: 245-269. <https://doi.org/10.2298/STA0656245D>
13. Argant, J. and **Dimitrijević, V.** 2007. Pollen Analyses of Pleistocene Hyaena Coprolites from Montenegro and Serbia. *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 68: 73-80. <http://dx.doi.org/10.2298/GABP0701073A>
14. Borić, D. and **Dimitrijević, V.** 2007. Apsolutna hronologija i stratigrafija Lepenskog Vira. *Starinar* 57: 9-55. <https://doi.org/10.2298/STA0757009B> (M24)
15. **Dimitrijević, V.** and Medović, A. 2007. Ostaci životinja i biljaka iz grobnica u sondi 1/05, van utvrđene carske palate Felix Romuliana. *Starinar* 57: 315-323. <http://dx.doi.org/10.2298/STA0757315D> (M24)
16. **Dimitrijević, V.**, Tripković, B. and Jovanović, G. 2010. Perle od dentalijuma – ljuštura fosilnih morskih mekušaca na nalazištu Vinča-Belo brdo. *Starinar* 60: 7-18. <http://dx.doi.org/10.2298/STA1060007D> (M24)

III Оригинални радови у часописима националног значаја и у часописима који нису реферисани у базама података

28 радова, од којих је на 13 први аутор:

1. **Dimitrijević, V.** 1985. Kvarterni fauna iz Smolučke pećine. *Novopazarski zbornik* 9: 19-20.
2. **Dimitrijević, V.** 1985. Malakofauna iz lesnih naslaga okoline Bačke Topole (bušotine BT-12 i BT-14).- *Zapisnici Srpskog geološkog društva za 1984:* 17-31.
3. **Dimitrijević, V.** 1988. Malakofauna gornjopleistocenskog lesa Bačkog platoa: bušotine BT-20, BT-21, BT-22, i BT-23. *Zapisnici Srpskog geološkog društva za 1985-1986. godinu:* 71-78.
4. Krstić, N. and **Dimitrijević, V.** 1989. Fauna barskog lesa Bačkog platoa. *Zapisnici Srpskog geološkog društva za 1989. godinu:* 197-213.
5. Paunović, M. and **Dimitrijević, V.** 1990. Gornjopleistocenska fauna nižih vertebrata iz Smolučke pećine u jugozapadnoj Srbiji. *Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za prirodne znanosti* 24: 77-87.
6. Malez, V. and **Dimitrijević, V.** 1990. Gornjopleistocenska avifauna iz Smolučke pećine (JZ Srbija, Jugoslavija). *Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za prirodne znanosti* 24: 35-76.
7. **Dimitrijević, V.** 1991. Otkriće, istraživanje i značaj fosilne faune sisara na brdu Trlica kod Pljevalja. *Biserka: časopis za njegovanje ekološke kulture i umjetnost življenja* 1(1): 24-28.
8. **Dimitrijević, V.** 1996. Upper Pleistocene mammals from cave deposits in Serbia. *Acta zoologica cracoviensia*, 39(1): 117-120.
9. **Dimitrijević, V.** 1997. Ostaci pleistocenskih sisara iz pećina u široj okolini Nikšića. *Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju* 6: 95-106.
10. **Dimitrijević, V.** 1998. Pećine Srbije – paleontološke riznice. *Zaštita prirode* 48/49: 341-345.
11. Žic, J., **Dimitrijević, V.**, Knežević, S. and Milovanović, D. 2000. The Morača canyon in Montenegro. *Memorie descrittive della carta geologica d'Italia* 54: 439-441.
12. Roksandić, M. and **Dimitrijević, V.** 2001. A Human Mandible from the Loess in the vicinity of Belgrade (Yugoslavia). *Human Evolution* 16: 27-35. <https://doi.org/10.1007/BF02438920>
13. **Dimitrijević, V.** and Jovanović, K. 2002. Quaternary mammals from Mirilovska cave near Čuprija (Eastern Serbia). *Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju* 7: 113-124.
14. **Dimitrijević, V.**, Gál, E. and Kessler, E. 2002. A new genus and new species of grebe (Podicipediformes, Aves) from the Early Miocene lake deposits of Valjevo Basin (Serbia). *Fragmenta palaeontologica Hungarica* 20: 3-7.
15. Bogičević, K. and **Dimitrijević, V.** 2004. Quaternary fauna from Mališina stijena near Pljevlja, Montenegro. *Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju* 8: 119-133.
16. **Dimitrijević, V.** 2004. Pleistocene survivors in the Iron Gates Mesolithic/Neolithic archaeofaunas. *Antaeus* 27: 293-302.
17. Gal, E., **Dimitrijević, V.** and Kessler, E. 2003. Bird remains from the Late Pleistocene deposits in Mališina stijena (Montenegro). *Theoretical and Applied Karstology* 16: 67-75.
18. Borić, D. and **Dimitrijević, V.** 2006. Continuity of foraging strategies in Mesolithic-Neolithic transformations: dating faunal patterns at Lepenski Vir (Serbia). *Atti della Società per la preistoria e protostoria della regione Friuli-Venezia Giulia* 15: 33-80.
19. Stefanović, S. and **Dimitrijević, V.** 2007. Grob 196 na nekropoli u Mokrinu - pokojnica sa priloženom glavom svinje. *Glasnik Srpskog arheološkog društva* 23: 417-428.

20. Tripković, B., Tripković, A., Stefanović, S. and **Dimitrijević, V.** 2011. Kontekst A.C.2.1. na lokalitetu Crkvine. *Kolubara* 5: 251-259.
21. Borić, D., **Dimitrijević, V.**, White, D., Lane, C., French, C.A.I. and Cristiani, E. 2012. Early Modern Human settling of the Danube corridor: the Middle to Upper Palaeolithic site of Tabula Traiana Cave in the Danube Gorges (Serbia). *Antiquity Project Gallery* 86 (334). <https://antiquity.ac.uk/projgall/boric334>
22. **Dimitrijević, V.** and Cvetković, N. 2015. Animal remains from the quaternary deposits of the cave Pešćera mare in the Danube gorge. *Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju* 10: 103-121.
23. Naumov, G., Mitkoski, A., Talevski, H., Murgoski, A., Dumurđanov, N., Beneš, J., Živaljević, I., Pendić, J., Stojanovski, D., Gibaja, J.F., Mazzucco, N., Hafner, A., Szidat, S., **Dimitrijević, V.**, Stefanović, S., Budilová, K., Vychronová, M., Majerovičová, T. and Bumerl, J.B. 2018. Istraživanje na lokalitetu Vrbjanska Čuka vo 2017 godina (Research of the Vrbjanska Čuka site in 2017). *Balkanoslavica* 47 (1): 253-285.
24. Antolín, F., **Dimitrijević, V.**, Naumov, G., Sabanov, A. and Soteras, R. 2021. Prilep, North Macedonia. House taskscapes in the Early Neolithic of the Pelagonia Valley: micro-refuse analyses. First results of the Campaign 2019”, *e-Forschungsberichte des DAI*, pp. 1–15 (§). doi:10.34780/81da-4u1g.
25. **Dimitrijević, V.** and Mitrović, B. 2016. Školjke (*Unio* spp.) i drugi slatkovodni i kopneni mekušci na kasnoneolitskom/ranoeneolitskom nalazištu Vinča - Belo brdo (Iskopavanja 1998-2003). *Arhaika* 4: 23-39. (M53)
26. Mihailović, D., **Dimitrijević, V.** and Dragosavac, S. 2017. Pećina kod stene: višeslojno gornjopaleolitsko nalazište u Jelašničkoj klisuri. *Glasnik srpskog arheološkog društva* 33:7-20. (M51)
27. Živaljević, I., **Dimitrijević, V.**, Radmanović, D., Jovanović, J., Balj, L., Pendić, J., Ivošević, B. and Stefanović, S. 2017. Lov, stočarstvo i simbolički značaj životinja na Golokutu: nove analize arheozoološkog materijala. *Arhaika* 5: 1-26. (M53)
28. **Dimitrijević, V.** 2021. Ključna dopuna faunističke sekvence srednji-kasni pleistocen Srbije: ostaci sisara iz naslaga pećine Pešturina (Jelašnica, istočna Srbija). *Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju* 11: 91-102.

IV Цео рад у зборнику међународног скупа

1. **Dimitrijević V.** 1999. Vertebrate fauna from the Epigravettian site of Trebački Krš near Berane, Northeast Montenegro, in G. Bailey, E. Adam, E. Panagopoulou, C. Perles and K. Zachos (eds), *The Palaeolithic Archaeology of Greece and Adjacent Areas: Proceedings of the ICOPAG Conference, Ioannina, September 1994*: 357-360. London: British School at Athens Studies Vol. 3.
2. Mihailović, D. and **Dimitrijević, V.** 1999. La fin du Paléolithique supérieur et le Mésolithique dans le Monténégro: évolution des techniques et du mode de subsistance (Late upper palaeolithic and mesolithic of Montenegro: changes in technology and subsistence), in A. Thévenin (ed) *L'Europe des derniers chasseurs: épipaléolithique et mésolithique: actes du 5e colloque international UISPP, commission XII, Grenoble, 18-23 septembre 1995*: 391-398. Paris: Comité des travaux historiques et scientifiques.
3. **Dimitrijević, V.** 2008. Lepenski Vir animal bones: what was left in the houses?, in C. Bonsall, V. Boroneanț and I. Radovanović (eds) *The Iron Gates in Prehistory: New perspectives* (British Archaeological Reports International Series 1893): 117-130. Oxford: Archaeopress.
4. **Dimitrijević, V.** 2014. The provenance and use of fossil scaphopod shells at the late neolithic/eneolithic site Vinča-Belo Brdo, Serbia, in K. Szabó, C. Dupont, V. Dimitrijević, L.G. Gastérum and N. Serrand (eds) *Archaeomalacology: shells in the archaeological record* (British Archaeological Reports International Series 2666): 33-41. Oxford: Archaeopress. (M33)
5. Bonsall, C. and **Dimitrijević, V.** 2021. Introduction: People in Their Environment, in D. Borić, D. Antonović and B. Mihailović (eds), *FORAGING Assemblages* (Vol. 2): 357-358. Serbian Archaeological Society; New York: The Italian Academy for Advanced Studies in America, Columbia University, Belgrade: Publikum,

V Цео рад у зборнику националног скупа

1. **Dimitrijević, V.** 1990. Prvi rezultati istraživanja sisarske faune iz Trlice kod Pljevalja, G. Denkovski (ed), *Zbornik radova 12.kongresa geologa Jugoslavije, knj.I (Stratigrafija, sedimentologija, paleontologija)*: 328-336. Ohrid : Geološko društvo na Makedonija.

2. **Dimitrijević, V.** 1992. Značaj tafonomske analize faune u arheologiji paleolita, in D. Srejović (ed) *Arheologija i prirodne nauke: naučni skup Srpske akademije nauka i umetnosti i Vojvođanske akademije nauka i umetnosti, održan 23. i 24. oktobra 1990. u Beogradu i 25. oktobra 1990. u Novom Sadu*: 61-64. Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti.
3. **Dimitrijević, V.** 1994. Paleontološka istraživanja Petničke pećine: (iskopavanja 1992. godine), in P.M. Stevanović, R. Lazarević, M. Zeremski and B.F. Mijatović (eds) *Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju 5*: 99-107. Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti.
4. **Dimitrijević, V.** 1997. Pleistocenska sisarska fauna istočne Srbije, in M. Lazić (ed) *Arheologija istočne Srbije: naučni skup Arheologija istočne Srbije, Beograd – Donji Milanovac, decembar 1995. godine*: 45-53. Beograd: Filozofski fakultet, Centar za arheološka istraživanja.
5. **Dimitrijević, V.**, Bogičević, K., Gajović, V. and Vlastić, S. 2013. Pleistocenski sisari iz jame Propas' u selu Činiglavci kod Pirota, in *Zbornik 7. Simpozijuma o zaštiti karsta*: 83-88. Beograd - Bela Palanka: Akademski speleološko-alpinistički klub.
6. **Dimitrijević, V.**, Vuković, S. and Živaljević, I. 2022. Making Room for Animals: The Development of Archaeozoology Within Serbian Archaeology, in J. Vuković (ed) *STEM in Heritage: Procedures, Methods, and Teaching*: 39-64. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet.

VI Монографије, уџбеници, практикуми

1. **Dimitrijević, V.** 1991. *Quaternary mammals of the Smolučka cave in southwest Serbia*. Palaeontologia Jugoslavica 41. Zagreb: Jugoslovenska akademija znanosti i umetnosti. (objavljena magistrarska teza)
2. Stevanović, P., Marović, M. and **Dimitrijević, V.** 1992. *Geologija kvartara*. Beograd: Naučna knjiga. ISBN: 86-23-41079-3
3. **Dimitrijević, V.** 1997. Gornjopleistocenski sisari iz pećinskih naslaga Srbije. *Geološki anali Balkanskog poluostrva* 61(2): 179-362. (objavljena doktorska disertacija)
4. **Dimitrijević V.** 2000. Praktikum za vežbe iz paleozoologije (Vertebrata). Beograd: Rudarsko-geološki fakultet.
5. **Dimitrijević, V.** 2021. *Arheozoologija. Uvod u studije zajedničke istorije životinja i ljudi*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet. ISBN 978-86-6427-205-6

VIII Поглавља у монографијама, уређивање монографија

1. Dimitrijević V. 1983. Stonehenge - transport i postavljanje kamenih blokova, in M. Tomović (ed.) *Megaliti*: 167-177. Beograd: Arhaia.
2. Dimitrijević, V. 1992. Fosilna fauna Prekonoške pećine, in *Kulturna istorija Svrlijga, knj.2: Jezik, kultura i civilizacija*: 65-68. Niš: Prosveta; Svrlijg: Narodni univerzitet - Svrlijg.
3. **Dimitrijević, V.** 1996. Faunal remains from the Epigravettian site of Medena Stijena in the canyon of Čehotina (Montenegro), in D. Srejović (ed) *Prehistoric settlements in caves and rock-shelters of Serbia and Montenegro*: 61-73. Belgrade: Faculty of Philosophy, Centre for Archaeological Research.
4. **Dimitrijević, V.** 2011. Late Pleistocene hyaena *Crocota crocota spelaea* (Goldfuss, 1823) from Baranica cave (Southeast Serbia): competition for a den site, in B. Toškan (ed) *Drobci ledenodobnoga okolja: zbornik ob življenjskem jubileju Ivana Turka*: 69-84. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC.
5. **Dimitrijević V.** (ur.) 2013. Proceedings of the 3rd International conference "Harmony of nature and spirituality in stone". Kragujevac ISBN 978-86-88507-06-6
6. Szabó, K., Dupont, C., **Dimitrijević, V.**, Gastérum, L.G. and Serrand, N. (eds.) 2014. *Archaeomalacology: shells in the archaeological record* (British Archaeological Reports International Series 2666). Oxford: Archaeopress. ISBN 978 1 4073 1308 5
7. Blackwell, B.A.B., Chu, S., Chaity, I., Huang, Y.E.W., Mihailović, D., Roksandić, M., **Dimitrijević, V.**, Blickstein, J.I.B., Huang, A. and Skinner, A.R. 2014. ESR dating ungulate tooth enamel from the Mousterian layers at Pešturina, Serbia, in D. Mihailović (ed) *Palaeolithic and Mesolithic research in the Central Balkans*: 21-38. Belgrade: Serbian Archaeological Society.
8. Kuhn, S., Mihailović, D. and **Dimitrijević, V.** 2014. The Southeast Serbia paleolithic project: an interim report, in D. Mihailović (ed) *Palaeolithic and Mesolithic research in the Central Balkans*: 97-106. Belgrade: Serbian Archaeological Society.

9. Živaljević, I., **Dimitrijević, V.** and Stefanović, S. 2017. Faunal remains from Kula, a Mesolithic-Neolithic site at the exit of the Danube Gorges (Serbia), in M. Mărgărit and A. Boroneanț (eds) *From hunter-gatherers to farmers. Human adaptations at the end of the Pleistocene and the first part of the Holocene. Papers in Honour of Clive Bonsall*: 113-134. Targoviște: Editura Cetatea de Scaun.
10. **Dimitrijević, V.** 2017. Mesolithic Faunal Remains from Crvena Stijena, in R. Whallon (ed) *Crvena Stijena in Cultural and Ecological Context. Multidisciplinary Archaeological Research in Montenegro*: 295-298. Podgorica: Montenegrin Academy of Sciences and Arts, National Museum of Montenegro.
11. Borojević, K., Antonović, D., Vuković, J., **Dimitrijević, V.**, Filipović, D., Marić, M., Penezić, K., Tripković, B., Bogosavljević-Petrović, V. and Tasić, N. 2020. Use of Space in a Late Neolithic/Early Eneolithic Building at the Site of Vinča-Belo Brdo in the Central Balkans, in N.N. Tasić, D. Urem-Kotsou and M. Burić (eds.) *Making Spaces into Places. The North Aegean, the Balkans and Western Anatolia in the Neolithic* (British Archaeological Reports International Series 3001): 157-180. Oxford: Archaeopress.

IX Лексикографске одреднице

1. **Dimitrijević, V.** and Pavlović, M. 1987. Kvartar, in M. Anđelković (ed) *Geologija šire okoline Beograda I, Geologija i geodinamika*: 247-251. Beograd: Zavod za regionalnu geologiju i paleontologiju Rudarsko-geološkog fakulteta Univerziteta.
2. Pavlović, M. and **Dimitrijević, V.** 1987. Pleistocenski sisari, in M. Anđelković (ed) *Geologija šire okoline Beograda II, Fosilna fauna i flora*: 295, 302-303. Beograd: Zavod za regionalnu geologiju i paleontologiju Rudarsko-geološkog fakulteta Univerziteta.
3. **Dimitrijević, V.** 1997. Kvartarna fauna i geologija kvartara, in D. Srejović (ur) *Arheološki leksikon: preistorija Evrope, Afrike i Bliskog istoka, grčka, etrurska i rimska civilizacija*: 20, 68, 69, 86, 124, 130, 131, 138, 176, 184, 201, 202, 235, 236, 259, 260, 294, 294. Beograd: Savremena administracija. (aytopka 18 лексикографских одредница у Археолошком лексикону)
4. **Dimitrijević, V.** 1998. Fossil Remains of Vertebrates in Serbian Cave Deposits, in P. Djurović P.(ed) *Speleological Atlas of Serbia*: 51-57. Belgrade: Geographical Institute of the Serbian Academy of Sciences and Arts "Jovan Cvijić", Special Issues, No. 52.
5. **Dimitrijević, V.** and Saveljić-Bulatović, L. 2025. Trlica, in D. Gazivoda (ur), *Leksikon arheologije Crne Gore*. Podgorica: CANU.

IX Каталогизација изложбе, научнопопуларни и информативни текстови

1. **Dimitrijević, V.** 1995. Diana, Neogene of Eastern Serbia, Excursion Guide, IGCP 329 Field Meeting, Salaš 17-22 April 1995: 6. Beograd.
2. **Dimitrijević, V.** 1995. Gamzigrad, Neogene of Eastern Serbia, Excursion Guide, IGCP 329 Field Meeting, Salaš 17-22 April 1995: 21. Beograd.
3. **Dimitrijević, V.** 1995. Trlica, in Dj. Mihajlović and D. Dolić (eds), *Lacustrine and brakish Neogene of Western part of Yugoslavia, Excursion Guide, IGCP Project 329 - Paleogeographic and paleoecologic evolution of Paratethys basins during Neogene and their correlation to the global scale, Field Meeting, 02-06 October*. Beograd.
4. **Dimitrijević, V.** 1996. Lepenski Vir, in *Karst of Northeastern Serbia, The XIVth International Symposium "Theoretical and Applied Karstology", Monograph – Guide*: 13. Belgrade.
5. Pavlović, M. and **Dimitrijević, V.** 1996. *Prebreza, in Neogene of Central Serbia, IGCP Project 329, Special Publications of Geoinstitute*, 19: 38-39. Beograd.
6. **Dimitrijević, V.** 2007. Dinozauri i paleontologija u Srbiji, u S. Marinčić, D. Petrović, B. Filipović, *Archosauria: vladavina reptila*, Katalog izložbe, Galerija nauke i tehnike SANU, 7-8.
7. **Dimitrijević, V.** 2007. *Kambrijumska eksplozija života*, Planeta 26 (novembar-decembar 2007): 16-19.
8. **Димитријевић, В.** 2012. Лов и риболов на Лепенском виру, у Б. Михаиловић (ур.) *Водич кроз културу Лепенски вир*: 81-85. Београд: Народни музеј у Београду.
9. Stefanović, S., **Dimitrijević, V.**, Porčić, M., Živaljević, I., Jovanović, J., Penezić, K., **Blagojević, T.**, **Filipović, D.**, Balj, L., Radmanović, D., Milašinović, L., Vuković, J., Starović, A., Spasić, M., Perić, S., Čadenović, G., Tanasić, V., Pantović, I., Naumov, G., Fidanoski, Lj., Stojkoski, S., Mitkoski, A. and **Obradović, Đ.** 2017. *Novo doba: život majke i bebe u neolitu Balkana*. Novi sad: Institut Biosens.

10. Živaljević I., Stefanović, S., Putica, A., Uzelac, V., Jončić, N., **Dimitrijević, V.**, Jovanović, J., Stojanovski, D., Porčić, M., Pendić, J., Blagojević, T. and Penezić, K. 2019. *Nauka za muzeje: praistorija Sombora i okoline u svetlu novih bioarheoloških istraživanja*, Izložbeni katalog.
11. Bogičević K. and **Dimitrijević, V.** 2021. Fosilni ostaci u pećinama Srbije, u J. Čalić (ur), *Međunarodna godina pećina i krasa, Priručnik za promociju značaja kraških prostora, povodom inicijative Međunarodne speleološke unije (UIS – Union international de spéléologie) za proglašenje Međunarodne godine pećina i krasa*: 30-31. Beograd: Društvo geomorfologa Srbije.

V. Nastavna delatnost

Од школске 1985/86. до школске 2008/09. године, проф. др Димитријевић учествовала је у извођењу наставе на Рударско-геолошком факултету Универзитета у Београду на Департману за регионалну геологију и палеонтологију, односно Департману за палеонтологију. Током тог периода предавала је на основним, мастер, магистарским и докторским студијама следеће предмете: на основним студијама – *Основи палеонтологије, Палеозоологија кичмењака, Упоредна морфологија фосилних организама, Еволуциона палеонтологија и Геологија квартара*; на последипломским студијама – *Палеозоологија* (одабрана поглавља - кичмењаци), *Методје палеозоолошких истраживања, Еволуција органског света и Увод у научно-истраживачки рад*. У оквиру наставне делатности на Рударско-геолошком факултету истиче се руковођење реформом наставног плана и програма Смера за палеонтологију, као и учешће у реорганизацији Рударско-геолошког факултета и реформи наставних планова и програма у припреми за први циклус акредитације.

Од школске 2003/04. до школске 2024/25. године, односно одласка у пензију, проф. др Димитријевић учествовала је у извођењу наставе на Филозофском факултету Универзитета у Београду, на Одељењу за археологију. Предавала је на основним, мастер и докрским студијама следеће предмете: на основним студијама – *Археологија животне средине, Археозоологија, Методологија археозоолошких истраживања, Коштане алатке, Археозоологија палеолита*; на мастер студијама – *Методологија археозоолошких истраживања II, Археозоологија палеолита II*; на докторским студијама – *Студије људско-животињских односа у археологији, Археозоологија II, Тафономска анализа археозоолошког материјала, Археофауне Србије, Коштане алатке*. Предметима које је проф. Димитријевић предавала, а које је увела на Одељењу за археологију, археозоологија је по први пут уведена као дисциплина у универзитетски студијски програм у Републици Србији.

Током своје богате наставне каријере, проф. Димитријевић је била ментор 17 дипломских/завршних радова, једне магистарске и 16 мастер теза, као и 7 докторских дисертација: *Животиње у римским амфитеатрима. Студија случаја амфитеатра у Виминацијуму* (др Соња Вуковић, 2015), *Компетиција за плен и станиште: човек и месождери (Mammalia, Carnivora) у касном средњем и горњем палеолиту на централном Балкану* (др Стефан Милошевић, 2016), *Риболов на Ђердану у*

раном холоцену (10.–6. миленијум п.н.е.) (др Ивана Живаљевић, 2017), *Археозоолошки аспекти друштвених и културних промена на централном Балкану у петом миленијуму п.н.е.* (др Јелена Булатовић, 2018), *Економија рановизантијске метрополе Царичин град: археозоолошки приступ* (др Немања Марковић, 2018), *Економски и друштвени значај животиња у винчанским насељима у Поморављу* (др Ивана Димитријевић, 2021), *Употреба биљака и пољопривредне праксе у раном неолиту Пелагоније (Северна Македонија)* (др Амалија Сабанов, 2025). Напомињемо да је проф. Димитријевић менторисала прве мастер и докторске дисертације из области археозоологије, чиме је утемељила ову дисциплину и омогућила њен даљи развој. Проф. др Димитријевић је такође учествовала у бројним комисијама за одбрану мастер и докторских радова.

Г. Допринос академској и широј заједници и угледу Универзитета

Допринос проф. др Весне Димитријевић академској и широј заједници и угледу Универзитета у Београду одликује се изузетном дугорочношћу, институционалном утемељеношћу и трајним научним наслеђем. Њен рад превазилази оквир појединачних истраживачких резултата и обухвата стварање и консолидацију научних области, образовање генерација истраживача и јачање академских структура Универзитета. Кроз вишедеценијску наставну и менторску делатност на више факултета Универзитета у Београду, дала је пресудан допринос развоју истраживачки оријентисаних студијских програма и увођењу интердисциплинарних приступа у високо образовање. Њен педагошки утицај огледа се не само у броју обучених студената и докторанада, већ и у формирању препознатљиве научне школе, чији припадници настављају да развијају области, које је она утемељила. Посебан значај има њено деловање у унапређењу докторских студија и јачању академске и истраживачке културе, кроз доследно инсистирање на високом нивоу истраживачке самосталности, укључивању младих истраживача у пројектни рад и повезивању наставе са активним научним истраживањима. Овим приступом оставила је трајан траг у академским стандардима и образовној политици Универзитета у Београду.

Институционални допринос проф. др Весне Димитријевић, остварен кроз бројне управљачке и руководеће функције, укључујући дужност декана Филозофског факултета и члана Сената Универзитета у Београду, имао је далекосежан утицај на стабилност, развој и углед Универзитета. Њено деловање у овим улогама било је усмерено на јачање институционалних капацитета, унапређење квалитета наставе и научног рада, као и на позиционирање Универзитета у Београду као релевантне и друштвено одговорне академске установе.

Активно учешће проф. др Весне Димитријевић у раду научних и стручних тела представља важан сегмент њеног доприноса академској заједници и међународном угледу Универзитета. Да поменемо

само неке од активности- била је члан Научног одбора конференције 31st European Archaeological Association Annual Meeting (Београд, 2025), члан Научног одбора конференције MESO – The 9th International Conference on the Mesolithic in Europe (Београд, 2015), као и председник Научног одбора Треће међународне конференције Harmony of Nature and Spirituality in Stone (Крагујевац, 2013). Поред тога, обављала је дужност члана Управног одбора Природњачког музеја у Београду (2017–2021).

Проф. др Весна Димитријевић дала је изузетан и трајан допринос очувању, научној интерпретацији и јавној презентацији палеонтолошког и биоархеолошког наслеђа у Србији. Њен рад у овој области карактерише спој врхунске научне компетентности и јасно изражене друштвене одговорности академске заједнице. Као палеонтолог-консултант на пројекту Кикиндски мамут (2004–2006), финансираном од стране Европске агенције за реконструкцију, дала је кључни допринос научно утемељеној интерпретацији једног од најзначајнијих палеонтолошких налаза у региону, као и трансформацији Народног музеја у Кикинди у савремену музејску, образовну и културну институцију. Значајан сегмент њеног друштвеног и стручног ангажмана односи се и на презентацију археолошких локалитета као кључну спону између научног истраживања и јавности. У оквиру пројекта уређења пећине Рисоваче, једног од најзначајнијих палеонтолошких налазишта у Србији, била је коаутор идејног решења инфо-панела и аутор текстова посвећених фосилним остацима. Инфо-панели, реализовани 2009. године у сарадњи са др Дејаном Вучковићем, представљају трајан пример успешне јавне археологије, у којој су научна прецизност и интерпретативна јасноћа усклађене са потребама најшире публике.

Током читаве каријере, проф. др Весна Димитријевић је посвећивала посебну пажњу популаризацији науке и научној комуникацији. Овај аспект њеног рада обухвата јавна предавања, изложбе, популарно-научне публикације и дугорочну сарадњу са културним и образовним институцијама. Међу значајнијим активностима издвајају се јавно предавање „Употреба млека у исхрани праисторијских људи“ (Задужбина Илије М. Коларца, 2018), коауторство изложбе „Биоархеологија Ђердапа“ (Филозофски факултет Универзитета у Београду, 2015), као и учешће у међународној изложби „NEW AGE: The Lives of Mothers and Babies in the Balkan Neolithic“ (Нови Сад, 2017), реализованој у оквиру обележавања десетогодишњице Европског истраживачког савета (ERC).

Своја научна сазнања преносила је и кроз научно-популарне медије, нпр. као дугогодишњи стручни сарадник часописа National Geographic – Србија (2007–2024) и аутор прилога из палеонтологије за дечји часопис „Двориште“.

Закључно, академски, институционални и јавни ангажман проф. др Весне Димитријевић чини јединствену и доследну целину, чији су ефекти трајно уграђени у научне институције, јавни простор и међународни углед Универзитета у Београду.

Д. Закључак и предлог

На основу свеобухватне анализе дугогодишњег научног, наставног и институционалног деловања проф. др Весне Димитријевић, Комисија са посебним задовољством констатује да је кандидаткиња остварила изузетне и трајне резултате у области археологије, биоархеологије и археозоологије, оставивши дубок и препознатљив траг у домаћој, регионалној и европској научној заједници. Њен рад има јасно изражен пионирски карактер: кроз успостављање и институционализацију археозоологије као самосталне научне области у Србији, као и кроз систематски развој биоархеологије, професорка Димитријевић је суштински допринела усклађивању домаће археологије са савременим међународним токовима интердисциплинарних истраживања биолошких трагова прошлости на археолошким локалитетима, омогућивши нове и продубљене увиде у живот древних заједница.

Посебан значај њеног деловања огледа се у трајном институционалном наслеђу које је оставила на Одељењу за археологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, где је увела читав низ нових предмета из области археозоологије и биоархеологије. Као један од оснивача Лабораторије за биоархеологију, проф. др Весна Димитријевић поставила је чврсте материјалне, кадровске и методолошке основе за истраживања која на јединствен начин повезују археологију, биологију и природне науке. Истовремено, њен интензиван и посвећен педагошки и менторски рад резултирао је формирањем читавих генерација младих истраживача, који данас успешно делују у земљи и иностранству, обезбеђујући континуитет и даљи развој дисциплина које је утемељила.

Међународни углед проф. др Весне Димитријевић заснован је на бројним и високо цитираним научним радовима, као и на активном учешћу у значајним међународним истраживачким пројектима, укључујући и ангажман у оквиру првог пројекта у Србији који је подржао Европски истраживачки савет. Њени резултати дали су значајан допринос бољем разумевању процеса неолитизације Европе и позиционирали Србију као релевантан и препознатљив научни простор за биоархеолошка истраживања Балкана у ширем европском контексту.

Имајући у виду да научни, наставни и институционални допринос проф. др Весне Димитријевић не само да превазилази уобичајене оквире једне професорске каријере, већ представља темељни и трајни преображај читавог научног поља, Комисија посебно истиче да је реч о професору чији је рад обележио једну епоху развоја археологије у Србији. Њеним залагањем успостављени су нови научни стандарди, отворени нови истраживачки хоризонти и створени услови да Србија постане равноправан учесник у најзначајнијим европским и светским токовима биоархеолошких истраживања.

Посматрано у ширем академском и друштвеном контексту, дело проф. др Весне Димитријевић представља редак пример споја врхунске научне иновације, институционалне визије и несебичне посвећености образовању младих генерација. Њен утицај мери се не само обимом и квалитетом научних резултата, већ и чињеницом да је трајно обликовала кадровску, методолошку и етичку основу једне дисциплине.

Стога, са посебним поштовањем и уверењем да се овим предлогом одаје признање личности чији је рад трајно уграђен у идентитет Универзитета у Београду, предлажемо Сенату Универзитета у Београду да проф. др Весну Димитријевић изабере у почасно звање **ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС**. Додела овог звања представљала би не само заслужено признање за њен изузетан опус, већ и симболично потврђивање вредности које она својим делом оличава: научну изврсност, академску одговорност, визионарство и трајну посвећеност општем добру академске заједнице.

Стручна комисија за припрему реферата:

Др Софија Стефановић, редовни професор, Филозофски факултет

Др Марко Порчић, редовни професор, Филозофски факултет

Др Душан Михаиловић, редовни професор, Филозофски факултет

Др Ненад Тасић, редовни професор, Филозофски факултет

Др Катарина Богићевић, редовни професор, Рударско-геолошки факултет

Београд, 09.04. 2026.